

Nr 111.

Av herr **Johansson, Johan Peter**, om anslag till anordnande av s. k. folkhögskolekurser inom Härjedalen.

Under hösten 1925 anordnades på enskilt initiativ en folkhögskolekurs för Härjedalen i Floda-Koloniens lokaler i Wemdalen socken. Kursen var talrikt besökt och lämnade synnerligen gott resultat. Ombud för kommunerna inom provinsen beslöto därför på ett möte i Wemdalen den 15 november 1925 utse en kommitté med uppgift att söka utverka statsbidrag för att få flera dylika kurser till stånd.

I en till Konungen ställd skrivelse av den 30 november 1925 lämnar kommittén — sedan den framhållit, att ett verkligt och trängande behov av folkhögskoleundervisning för Härjedalen förefinnes — följande motivering för sin anhållan om statsbidrag till sådan undervisning:

»Inom länet arbetar visserligen redan en folkhögskola, Birka i Jämtland, man kan därför tycka, att Härjedalsungdomen bör söka sig till denna skola. Det är emellertid så, att lokalpatriotismen inom Häjedalen är stor, och den tidigare isoleringen från det övriga landet har gjort, att denna känsla tager sig former, vilka icke på andra orter förefinnas. Det är nog därför nödvändigt, att undervisningen ordnas inom landskapets egna gränser, och äro vi då förvisade om, att ett samhällsgagneligt resultat skall ernås. För skolfrågans ordnande inom landskapets gränser hava vi Härjedalens bebyggare med oss.

Vad den tillämnade skolformen vidkommer, måste den göras beroende av Härjedalens små ekonomiska förhållanden. I sådant avseende hava vi tänkt oss en 8 veckors folkshögskolekurs i ungefärlig överensstämmelse med den sistlidne höst inom landskapet hållna kursen och att sådana kurser anordnas 3 år i följd vid Floda i Wemdalen.

Dessa kurser böra i möjligaste mån anknytas till den fasta folkhögskolan i länet, den i Birka, därifrån lärare böra kunna sändas till Wemdalen under den begränsade tid, Wemdalsskolan skall pågå.

Vi få därför även underdånigast anhålla, att dessa lärare, som äro fast anställda vid folkhögskola, få räkna tjänstgöringen vid kurserna i Wemdalen sig till godo vid tjänsteårsberäkning.

För anordnande av en dylik folkhögskoleundervisning hava vi i bilagda ansökan anhållit om ett statsunderstöd om 5,000 kronor årligen under tre år. Kostnaden för kursernas anordnande hava vi beräknat till 7,000 kronor årligen.

De utöver statsbidraget erforderliga 2,000 kronor är vår avsikt begära hos landsting och kommuner samt av enskilda för saken intresserade.

Den för deltagande i dessa kurser avsedda ungdomen torde i denna landsända mer än i andra orter vara beroende av sitt vardagliga arbete, men under en å hösten anordnad 8 veckors kurs torde de lättare deltaga. Dessutom blir kostnaden för de deltagande åtskilligt lägre vid undervisning i hemorten, vilket är ett behjärtansvärt skäl, med hänsyn till befolkningens ringa ekonomiska bärkraft.

Vi äro förvissade om att de medel, som för en dylik Härjedalens folkhögskolekurs beviljas, skola lända landskapets befolkning till verklig nytta, och en djup och innerlig tacksamhetskänsla skall utgå från de många små hemmen i Härjedalens obygd.»

Kungl. skolöverstyrelsen, länsstyrelsen i Jämtlands län, folkhögskoleinspektören E. Ingers och föreläsningskonsulenten N. Lundahl, vilka avgivit yttrande över framställningen, hava samtliga tillstyrkt densamma.

Att Kungl. Maj:t icke upptagit ärendet i statsverkspropositionen, kan möjligen bero på att det icke inkommit i tillräckligt god tid; k. skolöverstyrelsens utlåtande är dagtecknat så sent som den 19 december 1925.

Det ifrågasatta anslaget är ju icke stort, men det skulle säkerligen verka mycket gott i Härjedalen, som med avseende på bildningstillfällen är sämre ställt än de flesta andra delar av vårt land.

På grund av vad som sålunda anförts får jag hemställa, att riksdagen måtte besluta

att för anordnande av s. k. folkhögskolekurser inom Härjedalen, i huvudsaklig överensstämmelse med därom framlagt förslag, bevilja ett extra anslag av 15,000 kronor samt därav för budgetåret 1926—1927 anvisa ett belopp av 5,000 kronor att utgå i enlighet med de närmare bestämmelser, Kungl. Maj:t kan finna gott föreskriva.

Stockholm den 22 januari 1926.

J. P. Johansson.